

Carmen-Nicoleta Bărbieru

Tehnica redactării unui contract

Carmen-Nicoleta Bărbieru

Tehnica redactării unui contract

Universul Juridic
București
-2014-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2014, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BĂRBIERU, CARMEN NICOLETA

Tehnica redactării unui contract / Carmen-Nicoleta Bărbieru. - București :
Universul Juridic, 2014

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-257-4

347(498)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Dascălului extraordinar care are darul
de a duce oamenii către ei înșiși

Abrevieri

alin.	alineat(ul)
art.	articol(ul)
C. civ.	Codul civil
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
CE	Comunitatea Europeană
coord.	coordonatori
DEX	Dicționar explicativ al limbii române
Ed.	Editura
ed.	ediția
E.D.P.	Editura Didactică și Pedagogică
GEIE	Grupul European de Interes Economic
GIE	Grup de Interes Economic
H.G.	Hotărârea Guvernului
lit.	litera
JOCE	Jurnalul Oficial al Comunităților Europene
JOUE	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
M. Of.	Monitorul Oficial
op. cit.	operă citată
O.G.	Ordonanța Guvernului
p.	pagina
pp.	paginile
parag.	paragraf
pct.	punct
SCE	Societate Cooperativă Europeană
urm.	următoarea/următoarele
vol.	volum

CONSIDERAȚII GENERALE CU PRIVIRE LA CONTRACTE

definiție

Codul civil, în art. 1.166, definește contractul ca fiind „acordul între două sau mai multe persoane cu intenția de a constitui, modifica sau stinge un raport juridic”.

Putem defini contractul ca fiind un *acord de voință realizat între două sau mai multe persoane care dă naștere, modifică, transmite sau stinge drepturi și obligații între acestea*¹.

terminologie

Termenul de „contract” este, în cuprinsul Codului civil, sinonim cu cel de acord de voințe. În mod accidental sunt folosiți cu această semnificație termeni dintre care amintim: „convenție” [art. 627 alin. (1)], „acord” [art. 145 alin. (3)], „operațiune juridică” [art. 773] sau „acord de voință” [art. 1.273 alin. (1)]².

clasificarea contractelor

Pe lângă contractele reglementate de Codul civil sau de alte acte normative, părțile, în temeiul principiului libertății contractuale și cu respectarea limitelor prevăzute de lege, pot încheia o mare varietate de contracte.

Clasificarea contractelor prezintă relevanță pentru determinarea regimului juridic aplicabil tipurilor de contracte, în special celor nereglementate special de lege.

Întrucât demersul nostru nu urmărește o prezentare exhaustivă a clasificării contractelor, vom prezenta schematic modul de clasificare a contractelor³.

¹ A se vedea: C. Macovei, *Contracte civile*, Ed. Hamangiu, București, 2006, p. 1; L. Pop, I.-F. Popa, S.I. Vidu, *Tratat elementar de drept civil. Obligațiile*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, p. 55.

² Pentru discuții cu privire la noțiunea de „contract”, a se vedea: L. Pop, I.-F. Popa, S.I. Vidu, *op. cit.*, pp. 55 și urm.; Fl.-A. Baias, E. Chelaru; R. Constantinovici, I. Macovei (coordonatori), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 1273; I. Adam, *Drept civil. Obligațiile. Contractul*, Ed. C.H. Beck, București, 2011, pp. 1 și urm.

³ Pentru detalii cu privire la clasificarea contractelor, a se vedea: L. Pop, I.-F. Popa, S.I. Vidu, *op. cit.*, pp. 71 și urm.; I. Adam, *op. cit.*, pp. 38 și urm.

După *conținutul lor*, contractele sunt împărțite de Codul civil în **contracte sinalagmatice și contracte unilaterale**.

- ■ ■ ■ **Contractele sinalagmatice**⁴ se caracterizează prin faptul că generează obligații reciproce și interdependente. Prototipul contractelor sinalagmatice este contractul de vânzare, acestuia alăturându-i-se contractul de schimb, cel de locațiune, de închiriere, contractul de antrepriză, de rentă viageră, contractul de întreținere, contractul de tranzacție și contractul de asigurare⁵.
- ■ ■ ■ **Contractele unilaterale** sunt acele contracte care generează obligații numai în sarcina uneia dintre părți. Din această categorie fac parte contractul de donație, contractul de comodat, contractul de împrumut de consumație, mandatul cu titlu gratuit și depozitul cu titlu gratuit.

După *scopul urmărit de părți*, contractele sunt: **contracte cu titlu oneros și contracte cu titlu gratuit**.

- ■ ■ ■ **Contractele cu titlu oneros** sunt contractele în care fiecare parte urmărește să își procure un anumit avantaj în schimbul obligațiilor asumate. Pot fi menționate ca aparținând acestei categorii contractul de vânzare, contractul de schimb, contractul de locațiune, contractul de închiriere, contractul de tranzacție, contractul de arendă, contractul de rentă viageră, contractul de antrepriză, contractul de asigurare etc.
După cum părțile cunosc sau nu, la momentul încheierii contractului, întinderea prestațiilor la care urmează să se oblige, contractele cu titlu oneros se împart, la rândul lor, în **contracte comutative** sau **aleatorii**.
- ■ ■ ■ **Contractele comutative** sunt acele contracte în care existența și întinderea prestațiilor asumate de părți sunt certe și pot fi apreciate chiar în momentul contractării, nedepinzând de hazard. Contractul de vânzare, contractul de locațiune, contractul de închiriere, contractul de schimb și mandatul cu titlu oneros sunt contracte care aparțin acestei categorii.

⁴ Conform art. 1.171 C. civ., contractul este sinalagmatic atunci când obligațiile născute din acesta sunt reciproce și interdependente. În caz contrar, contractul este unilateral chiar dacă executarea lui presupune obligații în sarcina ambelor părți.

⁵ Pentru discuții cu privire la contractele sinalagmatice „imperfecte”, a se vedea L. Pop, I.-F. Popa, S.I. Vidu, *op. cit.*, pp. 72-73.

■■■■ **Contractele aleatorii** sunt acele contracte în care existența sau întinderea prestațiilor părților sau numai ale uneia dintre ele nu se cunoaște la momentul contractării, ci depind de un eveniment viitor și incert; de exemplu, contractul de întreținere, contractul de rentă viageră, contractul de asigurare sau tranzacția.

■■■■ **Contractul cu titlu gratuit** este contractul în care una dintre părți urmărește să îi procure celeilalte un anumit avantaj, fără a urmări să obțină o contraprestație în schimb. Astfel de contracte sunt contractul de donație, contractul de comodat, contractul de mandat cu titlu gratuit, contractul de depozit cu titlu gratuit.

După cum partea care îi procură celeilalte un folos gratuit își micșorează sau nu patrimoniul prin încheierea contractului cu titlu gratuit, ne aflăm în prezența unei **liberalități** sau a unui **contract dezinteresat**.

■■■■ **Liberalitățile** sunt acele contracte cu titlu gratuit prin care dispunătorul își micșorează patrimoniul cu folosul patrimonial procurat gratificatului; de exemplu, donația.

■■■■ **Contractele dezinteresate** sunt acele contracte cu titlu gratuit prin care dispunătorul procură un folos patrimonial gratificatului fără să își micșoreze patrimoniul. Contractul de comodat, cel de împrumut de consumație sunt astfel de contracte.

După *modul de formare*, contractele se clasifică în: **contracte consensuale, contracte solemne și contracte reale**.

■■■■ **Contractele consensuale** sunt acele contracte care se încheie valabil prin simplul acord de voință al părților; de exemplu, contractul de vânzare, cel de schimb, contractul de locațiune, cel de închiriere, contractul de antrepriză, contractul de mandat, cel de societate etc.

■■■■ **Contractele solemne** sunt acele contracte care se încheie valabil numai dacă manifestarea de voință a părților îmbracă o anumită formă prevăzută de lege. Contractul de donație este un contract solemn.

- ■ ■ ■ **Contractele reale** sunt acele contracte care se încheie valabil numai dacă manifestarea de voință a părților este însoțită de remiterea materială a bunului. Contractul de depozit, contractul de comodat, contractul de împrumut de consumație sunt contracte ce fac parte din această categorie.

După *efectele produse*, contractele se împart în **contracte constitutive/translative de drepturi reale, contracte generatoare de drepturi de creanță, contracte constitutive/translative de drepturi și contracte declarative de drepturi.**

- ■ ■ ■ **Contractele constitutive/translative de drepturi reale** sunt acele contracte care constituie sau transferă un drept real. Contractul de vânzare, cel de schimb și contractul de donație fac parte din această categorie.

- ■ ■ ■ **Contractele generatoare de drepturi de creanță** sunt acele contracte care generează numai drepturi de creanță; de exemplu, contractul de locațiune, contractul de închiriere, contractul de arendă, contractul de depozit, contractul de mandat.

- ■ ■ ■ **Contractele constitutive/translative de drepturi** sunt acele contracte care produc efecte din momentul încheierii lor în viitor; de exemplu, contractul de asigurare, contractul de rentă viageră, contractul de întreținere, contractul de schimb.

- ■ ■ ■ **Contractele declarative de drepturi** sunt acele contracte care produc efecte nu doar pentru viitor, ci și pentru trecut, recunoscând între părți situații juridice preexistente; de exemplu, contractul de tranzacție.

După *modul de executare*, distingem între **contractele cu executare dintr-o dată și contractele cu executare succesivă.**

- ■ ■ ■ **Contractele cu executare dintr-o dată** (*uno ictu*) sunt acele contracte a căror executare presupune o singură prestație din partea debitorului; de exemplu, contractul de vânzare, contractul de schimb, contractul de donație.

- ■ ■ ■ **Contractele cu executare succesivă** sunt acele contracte a căror executare presupune mai multe prestații eșalonate în timp, de exemplu, contractul de arendă, contractul de locațiune, contractul de închiriere, contractul de asigurare.

După *reglementarea și denumirea legală*, contractele se împart în: **contracte numite și contracte nenumite**.

- ■ ■ ■ **Contractele numite** sunt acele contracte care au o denumire stabilită de lege și o reglementare proprie; de exemplu, contractul de schimb, contractul de locațiune, contractul de comodat, contractul de vânzare, contractul de depozit.

- ■ ■ ■ **Contractele nenumite** sunt acele contracte care nu au o denumire legală și nici o reglementare proprie.

După *posibilitatea părților de a stabili conținutul contractului*, distingem între: **contracte negociate, contracte de adeziune și contracte forțate**.

- ■ ■ ■ **Contractele negociate** sunt acele contracte cu privire la care părțile negociază atât încheierea, cât și cuprinsul contractului; de exemplu, contractul de vânzare, contractul de comodat, contractul de depozit, contractul de mandat, contractul de antrepriză, contractul de schimb.

- ■ ■ ■ **Contractele de adeziune** sunt acele contracte al căror conținut este determinat integral sau majoritar de către una dintre părțile contractante. Un astfel de contract este contractul de asigurare.

- ■ ■ ■ **Contractele forțate** sunt acele contracte a căror încheiere și cuprins sunt impuse de lege; de exemplu, asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru proprietarii de autovehicule sau asigurarea obligatorie de locuință.